

Fiskeri- og kystdepartementet
Postboks 8118 Dep.
0032 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
11/1115-9 630.0/MAVA

Dato:
Oslo, 11.08.2011

Høring om arealbruk i havbruksnæringen 2011

Vedlagte høringsuttalelse oversendes med forbehold om LO-sekretariatets godkjenning 22. august d.å. Eventuelle endringer vil bli oversendt i en revidert høringsuttalelse.

Landsorganisasjonen i Norge (LO) viser til brev av 10.02.11 vedrørende Rapporten ”Effektiv og bærekraftig arealbruk i havbruksnæringen – arealer til begjær.”

Utvalgets mandat har vært å komme med forslag til en ny overordnet arealstruktur. Utvalget sier selv at de foreslåtte tiltakene kan bidra til at havbruksnæringen utnytter arealene på en bærekraftig og effektiv måte med minst mulig miljøpåvirkninger og smitterisiko. Denne arealstrukturen skal også bidra til en bedre sameksistens med andre interesser i kystsonen. Dette er målsettinger som LO deler.

Videre støtter LO de tre bærende elementer i tiltakene:

- Kysten deles inn i adskilte produksjonsområder med tilhørende utsettsoner.
- Avbøtende tiltak i et produksjonsområde styres gjennom indikatorer og handlingsregler.
- Næringen i det enkelte produksjonsområde gis et sterkere direkte samfunnsansvar for å løse fellesutfordringene.

LO legger til grunn at bærekraftutfordringene havbruksnæringen står overfor er av så stort omfang at det må treffes omfattende tiltak for å hindre videre negativ utvikling. LO støtter utvalgets vurdering at de forslag til tiltak de fremmer i sum vil kunne bidra til en mer bærekraftig næring. LO slutter seg derfor i hovedtrekk til forslagene.

Det er imidlertid viktig å understreke at det vil ta tid å gjennomføre og iverksette tiltakene og det må sikres nødvendig rom for gjennomføring av tiltakene.

LO er tilfreds med at utvalget legger til grunn et miljøperspektiv basert på Brundtlandkommisjonens prinsipp om bærekraftig utvikling. Det forutsetter en langsiktig og flerdimensjonal tilnærming som innebærer at havbruk imøtekommer dagens behov og at næringen skal være holdbar både sosialt og økonomisk.

Arealavgift

I ”Strategi for en konkurransedyktig norsk havbruksnæring” (2007), la regjeringen prinsipielt til grunn at kystkommunene burde få adgang til å innkreve betaling for bruk av areal i kystsonen. Dette ble begrunnet med behovet for å sikre havbruksnæringen tilgang på velegnet areal. Utfallet ble imidlertid ikke arealavgift, men en lovhjemmel der kommunene kan kreve eiendomsskatt for akvakulturanlegg, med virkning fra 1.1.2009.

Oppdrettsanalyse selskapet Kontali analyse AS har på oppdrag fra NFKK (Nettverk for fjord- og kystkommuner) vurdert spørsmålet om arealavgift. Rapporten påpeker at kommunene har en stadig mindre gevinst av å huse oppdrettsvirksomhet, ettersom lakseproduksjonen blir stadig mindre arbeidsintensiv, og fører til at den relative skatteinngangen fra sysselsatte synker, mens bruken av sjøarealer vokser.

Utvalget har også vurdert en arealavgift, men foreslår i denne omgang å vurdere virkningene av adgangen til å kreve eiendomsskatt på oppdrettsanlegg, ettersom dette først ble innført i 2009.

LO mener at tiden er moden for å utrede hjemmel for beskatning av havbruksareal, og at en slik beskatning kan være et viktig grep for å bidra til å sikre fellesskapet inntekter og til at kystkommuner som huser oppdrettsanlegg kan få en økonomisk kompensasjon, både for tilrettelegging, planarbeid, beslaglagt areal og for å ta hensyn til den miljøbelastning havbruk innebærer i kystsonen og for villaksen.

Kommunenes rolle

Økende press på arealer er, som utvalget påpeker, utfordrende for kommunenes plankompetanse og -kapasitet. De foreslåtte produksjonssonene vil også kreve interkommunalt samarbeid. LO støtter utvalgets anbefaling om at det utarbeides statlige forventninger til akvakultur i regionale og kommunale planer, blant annet gjennom planstrategier og revisjon av planer for havbruk og kystsoner. Ettersom dette skal gjøres uansett, mener utvalget at deres forslag til arealstruktur ikke vil ha spesielle økonomiske konsekvenser for staten. Hva dette vil medføre av økte kostnadene for kommunene, bør derimot utredes.

Samfunnsansvar

LO mener generelt at havbruksnæringen tar for lite samfunnsansvar ikke minst når det gjelder bidrag til generisk forskning og utvikling. En rekke av de foreslåtte tiltakene vil bidra til at næringen i enda større grad må samarbeide og samhandle. LO mener at tiltakene i seg selv er viktige bidrag til at næringen i større grad skal ta et kollektivt ansvar for en bærekraftig havbruksnæring.

Med vennlig hilsen
LANDSORGANISASJONEN I NORGE

Gerd Kristiansen
(sign.)

Grethe Fossli
(sign.)

Saksbehandler: Marta E. Valdes

Dette brevet er godkjent elektronisk i Landsorganisasjonen i Norge og har derfor ingen signatur.